

Tilstandsrapport for Eidsberg ungdomsskole (EUS)

Skoleåret 2018/2019

Innholdsfortegnelse

Læringsmiljø	3
Lesing.....	4
Resultater	4
Frafall (EUS – barneskolene kan slette denne).....	5
Frivillig: Andre ønskede emner å løfte frem.....	Feil! Bokmerke er ikke definert.
Oppsummering fra Rektor skoleåret 2018/2019	Feil! Bokmerke er ikke definert.
Utviklingsplan langsiktig og for skoleåret 2019/2020	Feil! Bokmerke er ikke definert.

Læringsmiljø

- Skole/hjem – samarbeidet fungerer godt jf. EUS sin standard for skole – hjem – samarbeid. Totalt sett trives det store flertallet av elevene, og elevene oppgir å ha god støtte hjemmefra.¹
- De fleste elevene har positive holdninger til læring, men dette varierer ut ifra lærer, fag og klasser.²
- Elevundersøkelsen på 10. trinn viser høyere mobbetall sammenlignet med fjoråret. EUS ligger også over nasjonalt nivå på denne faktoren i elevundersøkelsen. Resultatene viser at dette handler om digital mobbing blant elevene³. Skolen har derfor på bakgrunn av dette innført forbud mot bruk av mobiltelefon i skoletiden. I skoleåret 2019 – 2020 vil skolen også ha fokus på nettvett som et forebyggende tiltak mot digital mobbing.
- Resultatene fra elevundersøkelsen på 10. trinn viser sprikende resultater når det gjelder elevenes motivasjon for å gå på skolen. Ikke alle elever oppgir å ha stor lærelyst og glede⁴. I skoleåret 2019 – 2020 vil skolen derfor ha fokus på elevenes motivasjon for læring, og sette inn egnede tiltak for å styrke denne.
- Elevundersøkelsen Klassesetrvil gir skolen data på enkelteleven, og i skoleåret 2019 – 2020 vil skolen benytte denne i sitt systematiske arbeid med elevens rett til et godt skolemiljø (undersøkelsen erstatter SPEKTER).
- Majoriteten av elevene har god oppførsel i friminutt, og det er lite konflikter under inspeksjon.
- EUS lykkes godt med å håndtere enkeltelever og grupper av elever med atferdsvansker. Pilotskolen er et særskilt vellykket tiltak i forhold til dette.
- Skolen har nulltoleranse for brudd på elevens rett til et godt skolemiljø. I de tilfellene hvor oppdages utfordringer med skolemiljøet, iverksettes strakstiltak for å sikre elevens rett.
- De fleste elevene ved skolen har en positiv opplevelse av skolen i læringssammenheng, og flertallet av lærerne formidler kunnskap med autoritet⁵.
- Resultatene fra elevundersøkelsen viser imidlertid at EUS må styrke områder som vurdering for læring, elevenes motivasjon og arbeid mot digital mobbing⁶.
- Ledelsen ved EUS har sørget for at både ansatte og elever er kjent med rutiner for inspeksjon og brann, og disse fungerer i praksis. Elevene føler seg derfor trygge på skolen og tilhørende oppholdssteder. De vet også hvordan de skal passe på seg selv.
- Etter rektors oppfatning må skoleeier gjøre mer for elevenes sikkerhet, siden det mangler en beredskapsplan for ekstreme hendelser. Dette har blitt poengtert av rektor i tidligere tilstandsrapporter.
- Rektor ser det også som helt nødvendig at skolen får et varslingsystem som ivaretar elevenes sikkerhet, og som kan gi rask informasjon ut til elever, ansatte og foresatte. Dette har også blitt poengtert av rektor i tidligere tilstandsrapporter.

¹ Se Elevundersøkelsen høst 2018, www.skoleporten.no

² Se Elevundersøkelsen høst 2018, www.skoleporten.no

³ Se Elevundersøkelsen høst 2018, www.skoleporten.no

⁴ Se Elevundersøkelsen høst 2018, www.skoleporten.no

⁵ Se Elevundersøkelsen høst 2018, www.skoleporten.no

⁶ Se Elevundersøkelsen høst 2018, www.skoleporten.no

Lesing

- Den faglige virksomheten ved Eidsberg ungdomsskole er organisert i 11 fagseksjoner. Alle seksjoner har en seksjonsleder som sørger for at planlagte undervisningsopplegg skrives inn i fagplanen, gjennomføres og evalueres. Seksjonsleder følger videre opp Eidsbergskolen sin leseplan på seksjonen, og elevenes læring er det førende for arbeidet⁷.
- Rektor vil i tilknytning til dette punktet om lesing trekke frem viktigheten av et godt skolebibliotek. Gode skolebibliotek gir nemlig bedre lesere, øker læringen og er et viktig pedagogisk verktøy i skolen. Elevene trenger et godt skolebibliotek for å nå målene for opplæringen.
- EUS har et skolebibliotek jf. Forskrift til opplæringslova Kapittel 21, men dette har ikke vært i ordinær drift over flere år. I skoleåret 2019 – 2020 setter EUS derfor av egne ressurser til å få biblioteket i drift, slik at elevene kan benytte dette under opplæringen. Dette vil bedre bibliotektilbudet, men etter rektors oppfatning er det ikke tilstrekkelig for å oppfylle definisjonen på et godt bibliotek i skolen. Frem til skoleeier avsetter midler til en oppgradering av EUS sitt bibliotek, er vi derfor avhengig av å kunne benytte kommunens bibliotek. EUS ønsker derfor et godt samarbeid med folkebiblioteket (noe vi også opplever), slik at vi kan tilby elevene våre et bibliotek som ikke er en statisk institusjon, men en institusjon i endringstakt med læreplaner og samfunnsutvikling forøvrig. Et bibliotek som kan ivareta nye utfordringer knyttet til digital kompetanse, kildekritikk, informasjonssøk, et utvidet tekstbegrep og lesing som grunnleggende ferdighet i alle fag. Et slik skolebibliotek er også viktig for å kunne gjennomføre Eidsbergskolen sin leseplan.

Resultater

- Målet er at elevene ved EUS hvert år skal ha grunnskolepoeng på linje med eller bedre enn nasjonen.
- EUS ligger under nasjonen på grunnskolepoeng i hele perioden fra 2010 til 2016. Jenter presterer også vesentlig bedre enn gutter i de fleste fag. Skolen er veldig klar over denne utfordringen, og har iverksatt tiltak for redusere dette «gapet» så raskt som mulig jf. skolens Strategiske plan.
- Målt i grunnskolepoeng er resultat kvaliteten ved EUS i skoleåret 2016 - 2017 og 2017 - 2018, noe under nasjonen, men gode sammenlignet med tidligere resultater. I skrivende stund foreligger ikke grunnskolepoengene fra skoleåret 2018 – 2019.
- Resultatene på sentralt gitt skriftlig eksamen i skoleåret 2018/19 foreligger ikke i skrivende stund.
- Resultatene på lokalt gitt muntlig eksamen i skoleåret 2018 - 19 var på linje med nasjonen, og gode sammenlignet med tidligere resultater.
- Målt ved nasjonale prøver (NP) har majoriteten av elever en læringsprogresjon på linje med nasjonen eller bedre fra 8. til 9. trinn. Skolebidraget er derfor godt.

⁷ Se Leseplan for Eidsbergskolen.

- Når elevene begynner på EUS presterer de imidlertid under nasjonen på NP samlet. EUS har derfor i inneværende år iverksatt effektive tiltak for å imøtekomme denne utfordringen jf. skolens Strategiske plan⁸.
- Skolebidrag 8.-10. trinn indikerer hvor mye Eidsberg ungdomsskole har bidratt til elevenes læring sammenlignet med bidraget til elever med tilsvarende elevbakgrunn på landsnivå. Det er med stor glede at rektor kan meddele at Eidsberg ungdomsskole sitt skolebidrag er meget godt i hele perioden fra 2014 – 2018. I 2017 – 2018 var det også langt over landsnivå⁹. Dette er derfor en god indikasjon på at skolen lykkes med sitt utviklingsarbeid jf. skolens Strategiske plan.

Frafall

- Majoriteten av elevene har et gjennomgående høyt oppmøte på skolen. EUS benytter egne ressurser (Pilotskolen) til å følge opp elever med mye fravær, og som har stått i fare for å droppe ut. Dette arbeidet lykkes vi meget godt med, og motvirker frafall i videregående skole jf. LOS – rapport¹⁰. Rektor viser for øvrig til Tilstandsrapporten for skoleåret 2017 – 2018 på dette punktet.
- EUS søkte våren 2018 Barne – ungdoms – og familiedirektoratet om nye midler/tilskudd til LOS for ungdom (LOS Eidsberg ungdomsskole). Søknaden ble innvilget av Direktoratet med 500 000 kr i 2018. Skolen fikk også tilsagn på 450 000 kr for 2019 og 450 000 kr for 2020. Dette er meget gledelig og vil gjøre at vi kan fortsette arbeidet vårt med å hindre frafall, slik at flere elever fullfører videregående skole og senere kan delta i arbeids og samfunnsniv.

Andre ønskede emner å løfte frem

- Det ble 10. april 2019 foretatt enstemmig vedtak i kommunestyret om økt ramme til nytt tak på Eidsberg ungdomsskole. Prosjektet er dermed fullfinansiert, og skolen får nytt tak. Denne oppgraderingen av skolen vår er vi veldig fornøyde med.
- EUS trenger likevel å få utbedret store deler av bygningsmassen. I tillegg mangler solskjerming på store deler av bygget. Dette gjør at kravene til inneklime ikke innfris (spesielt vår og høst), og inneklime er uutholdelig for både elever og ansatte. I tillegg må flere klasserom og andre rom males og utbedres. På dette området imøtekommer EUS derfor ikke kravet om et godt skolemiljø/arbeidsmiljø for elever og ansatte.
- EUS har fått investeringsmidler til å kjøpe inn PCer til et helt trinn for skoleåret 2019 – 2020. Dette er vi veldig fornøyde med, og vi vil derfor tilby PCer til den enkelte elev på 10. trinn neste skoleår. Dette bedrer PC situasjonen på skolen, men det er fortsatt et stort behov for investeringer på området.
- EUS er fortsatt nødt til å benytte trallesystem for resterende elever, noe som er veldig uheldig når det gjelder forflytting rundt om på skolen. Lærere må bruke uforholdsmessig mye tid på dette, og det går ut over effektiv undervisning og opplæring.
- Mangelen på PCer fører også til at vi har store utfordringer med å gjennomføre sentralt gitt skriftelig eksamen på 10. trinn, og samtidig opprettholde vanlig undervisning på 8. og 9. trinn

⁸ Se Strategisk plan for Eidsberg ungdomsskole, www.eidsbergungdomsskole.no

⁹ Se Skolebidrag 8.-10. trinn, www.skoleporten.no

¹⁰ Se LOS – rapport Eidsberg ungdomsskole.

(digitale ferdigheter er en grunnleggende ferdighet i læreplanen LK06). Dette betyr at vi ikke klarer å infri kravene i LK06 og møte ny læreplan fra 2020 på dette området.

- EUS har kun 1 fastmontert TV - skjerm i et klasserom, og benytter derfor fortsatt projektorer i undervisningen i de fleste klasserom. Det er derfor et stort investeringsbehov på skolen når det gjelder TV- skjermer/IKT på dette området.
- EUS har etter rektors syn en alt for liten ressurs til drift/vedlikehold av eksisterende og kommende IKT - utstyr. Pr. i dag har vi satt av 20% stilling for å ivareta funksjonen som IKT – kontakt. I ny kommune vil skolen imidlertid få bistand fra ekstern IKT – avdeling, og rektor håper dette vil være en styrke for ivaretagelse av IKT – området.
- IKT en også en utfordring ved rekrutering av nyansatte. Arbeidstakere i dag har helt andre forventninger til IKT, enn det EUS kan tilby. På dette området er vi ikke konkurransedyktige og mister derfor dyktige arbeidstakere til andre kommuner. De velger skoler med bedre fasiliteter for både elever og ansatte. Slik rektor ser det gjelder dette forøvrig også tilgangen på f. eks lærebøker, kurs for ansatte, bygningsmasse etc¹¹.
- Med innføring av ny læreplan fra 2020 vil det være et stort fremtidig behov for å investere i nye lærebøker til elevene ved EUS. Dette må imidlertid sees i sammenheng med IKT - investeringer og digitale lisenser på læreverk. Rektor viser forøvrig til tilstandsrapport for skoleåret 2017 – 2018.
- Skolen har et stort fokus på elevenes rett til tilpasset opplæring, men mye av lærer - ressursene går til elever med vedtak om spesialundervisning. Dette gjør at det er begrensende muligheter til tidlig innsats ovenfor elever uten vedtak, som f. eks. lese – og regnekurs.
- Eidsberg kommune har lagt sitt innføringstilbud til nyankomne elever etter opplæringsloven § 2-8 femte ledd ut til den enkelte skole. EUS organiserer denne opplæringen av nyankomne elever i en egen gruppe gjennom skoleåret. Formålet med dette innføringstilbud er å lære elevene norsk så raskt som mulig, slik at de kan få utbytte av ordinær opplæring. Nåværende ressursstiasjon gjør at EUS kun kan tilby nyankomne elever det pålagte minstetimetallet, i store grupper. Dette gjør det svært krevende å lære elevene norsk så raskt som mulig, og tilbudet vi gir elevene oppleves lite tilfredsstillende.
- Lærertettheten ved skolen er kritisk lav. Det er derfor få muligheter til deling av klasser i fag som naturfag, matematikk, norsk og engelsk. I naturfag er forsøkslabben utformet slik at dette er en nødvendighet, for å kunne utføre enkelte forsøk på en forsvarlig måte. Da vi ikke har ressurser til deling må enkelte forsøk utgå. Dette gjør det utfordrende å imøtekomme elevenes rett til tilpasset opplæring jf. opplæringsloven.
- Det er også nødvendig å investere i nye pulter og stoler til elevene ved EUS. En stor del av dagens pulter og stoler er nedslitt, og mange må kastes. Skolen må derfor ta i bruk stoler som ikke er beregnet på en opplæringssituasjon. På dette området imøtekommer vi derfor ikke kravet om elevenes rett til et godt skolemiljø jf. opplæringsloven kapittel 9A.
- Rektor ser det som nødvendig at flere lærere tar videreutdanning gjennom den statlige ordningen «Kompetanse for kvalitet». Økonomiske rammer fører imidlertid til at vi ikke får videreutdannet så mange lærere som vi trenger, for å imøtekomme fremtidige kompetanse - krav. Det er også meget utfordrende å tilby faglig oppdatering til lærere og andre ansatte gjennom kurs etc. da vi har veldig begrenset økonomi til dette¹².

¹¹ Se resultater fra medarbeiderundersøkelsen 10 – faktor våren 2018.

¹² Se resultater fra medarbeiderundersøkelsen 10 – faktor våren 2018.

- Etter rektors oppfatning er EUS sterkt begrenset av økonomiske forutsetninger og dette fører til et meget redusert handlingsrom når det gjelder elevenes opplæring, og iveretakelse av arbeidstakere.

Oppsummering fra Rektor skoleåret 2018/2019

- På bakgrunn av skolens arbeid med skolebasert vurdering har den faglige virksomheten ved EUS blitt etablert i 11 fagseksjoner ledet av hver sin seksjonsleder. Det har blitt satt av mye utviklingstid til å arbeide i fagseksjoner gjennom året (spesielt høstsemesteret), og det er en helhetlig oppfatning om at dette har styrket den faglige virksomheten og opplæringstilbudet ved skolen.
- Eidsberg ungdomsskole har status som en helsefremmende skole, og arbeider derfor kontinuerlig med å styrke elevenes og personalets fysiske og psykiske helse gjennom å ha fokus på skolemiljøet, undervisningstilbudet og undervisningssituasjonen, samt å ha systematisk forankring av det forebyggende og helsefremmende arbeidet¹³. EUS har i løpet av skoleåret hatt fokus på å arbeide med grunnleggende forutsetninger for læring, som at eleven må være uthvilt, mett og i god nok fysisk form for å kunne nyttegjøre seg skoledagens små og store gleder og utfordringer.
- Gjennom hele året har det derfor blitt gjennomført ulike tiltak for å styrke EUS som en helsefremmende skole. Et ledd i dette arbeidet har vært prosjekt RØRE – på EUS. EUS fikk våren 2018 tildelt 50.000 kr i støtte til en RØRE-ambassadør, 40.000 kr til trivselsleder/Young mentor og 20.000 kr til ballvegg. Tilsammen 110.000 kr.
- EUS søkte også våren 2019 Østfold Fylkeskommune om nye midler til prosjekt RØRE – på EUS, og fikk tildelt 20 000kr til en ekstern foreleser om søvn til elever, lærere og foreldre. Dette er vi veldig glad for, og rektor er av den oppfatning at tilskuddet fra Østfold Fylkeskommune har ført til en betydelig kvalitetsøkning i det helhetlige arbeidet med å styrke skolens profil som en helsefremmende skole.
- EUS har som mål å tilby eksemplarisk faglig og pedagogisk kvalitet i opplæringen for å styrke elevens læring. Inneværende skoleår har vi derfor hatt 1 lærer på videreutdanning i engelsk, 1 i tysk, 2 lærere på profesjonsrettet veiledning og 2 teamledere på rektorskolen.
- Neste år vil 1 teamleder og inspektør begynne på rektorskolen, 1 lærer vil studere norsk, 1 lærer matematikk, og 1 lærer programmering. Alle tar videreutdanning gjennom den statlige ordningen Kompetanse for kvalitet¹⁴.
- Rektor opplever et meget godt samarbeid med foreldrenes arbeidsutvalg (FAU) ved EUS. FAU er meget engasjerte, og iverksetter ulike tiltak for elevene og skolens beste. Rektor opplever et FAU som er engasjerte i skoleutvikling, og kommer med viktige bidrag for å fremme en best mulig opplæring for elevene. FAU tar medansvar for at elevens skolemiljø er trygt og godt, og bidrar til at samarbeidet mellom hjem og skole er godt. Rektor vil derfor på vegne av hele EUS, takke for det arbeidet som FAU har lagt ned i løpet av året.
- EUS har dette skoleåret hatt to lærlinger i Barne – og ungdomsarbeiderfaget. Lærlingene blir fulgt opp av skolens rådgiver og ansatte knyttet til vår praktiske opplæringsarena Pilotskolen. Vi tar inn en til to nye lærlinger hvert år, og opplever at de er en svært nyttig ressurs for skolen. Målet er også at kommunen kan tilby de fleste jobb etter endt lærlingeperiode.
- EUS har faglig dyktige ansatte som er engasjerte og viser glede overfor lærerjobben. Personalet har også stor evne til, og innsikt i å benytte varierte arbeidsmetoder og

¹³ Se <https://www.ostfoldfk.no/folkehelse/helsefremmende-skoler-2-3-4/>

¹⁴ Se <https://www.udir.no/kvalitet-og-kompetanse/etter-og-videreutdanning/>

læringsarenaer for å nå resultatmålene som er satt for skolen¹⁵. Rektor opplever stor arbeidslyst, engasjement og beundringsverdig pågangsmot i personalet¹⁶.

Strategi for Eidsberg ungdomsskoleskole 2017 - 2020

Rektor vil trekke frem følgende områder for kvalitetsutvikling, som alle vil bidra til at formålet med skolen slik det er nedfelt i opplæringsloven § 1 -1 best mulig oppnås. Selve strategien er et eget dokument¹⁷, men utviklingsområdene vil fortsatt være:

- Alle elever skal lære mer – Elevenes ferdigheter og kunnskaper i basisfag skal forbedres betydelig.
- Alle elever og ansatte opplever et inkluderende skolemiljø som fremmer læring, tillit, trivsel og mestring.
- Kvalitetssikring av undervisningen og den enkelte elev sin faglige progresjon.

Utviklingsområder kommende skoleår

- Innføring av nytt læreplanverk (fagfornyelsen).
- Skooler som lærings - og kommunikasjonsplattform mellom lærer og elev / skole - hjem.
- Vurdering for læring, motivasjon og mobbing.

Mysen 24.06.19

Tore Løkkum, rektor Eidsberg ungdomsskole

¹⁵ Se Strategisk plan for EUS.

¹⁶ Se medarbeiderundersøkelsen 10 – faktor våren 2018.

¹⁷ Se Strategisk plan for Eidsberg ungdomsskole.